

GAUTENG PROVINCE
EDUCATION
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

GAUTENGSE DEPARTEMENT VAN ONDERWYS
PROVINSIALE EKSAMEN
JUNIE 2018
GRAAD 10

REKENINGKUNDE
MEMORANDUM

9 bladsye

**GAUTENGSE DEPARTEMENT VAN ONDERWYS
PROVINSIALE EKSAMEN**

REKENINGKUNDE

MEMORANDUM

VRAAG 1: TRANSAKSIE-ONTLEDING

	Algemene Grootboek		Bedrag	Vergelyking		
	Rek Dt	Rek Kt		B	E	L
Bv.	Water en elektrisiteit	Bank	R450	-	-	0
01	Handelsvoorraad✓	Bank	R10 000	+✓ -✓	0	0
03	Debiteurekontrole✓	Verkope	R5 200	+✓	+✓	0
	Koste van verkope	Handelsvoorraad✓	✓✓R 4 160	-✓	-✓	0
10	Debiteure-afslag✓	Debiteure kontrole✓	✓✓R3 000	-✓	-✓	0
	Handelsvoorraad✓	Koste van verkope✓	✓R2 400	+✓	+✓	0
20	Bank✓	Debiteure kontrole	✓✓R1 980	+✓ -✓	0	0
	Korting toegestaan✓	Debiteure kontrole✓	* ☒ ✓R 220	-✓	-✓	0
24	Posgeld	Kleinkas✓	R45	-✓	-✓	0
	Bank✓	Vaste Deposito: Add Bank✓	R18 000	+✓ -✓	0	0
31	Debiteurekontrole✓	Rente inkomste✓	✓✓R27	+✓	+✓	0

*Kyk 10% van die verkope [bedrag x 0.10 ÷ 0.90]

VRAAG 2: SALARISSKALE, BEREKENINGE EN INTERNE KONTROLE

No	JAAR	JAARLIKSE SALARIS
1	2010	48 000
2	2011	52 800
3	2012	57 600
4	2013	62 800
5	2014	68 000
6	2015	73 500
7	2016	79 000
8	2017	84 500

2.1.1	$48\ 000 / 12 = R4\ 000$ ✓✓	(2)
2.1.2	2012✓	(1)
2.1.3	$(52\ 800 - 48\ 000) / 48\ 000 \times 100 = 10\%$ ✓✓	(2)
2.1.4	8 jaar ✓✓	(2)

2.2

Bruto salaris	✓ 6 700
Min: Aftrekkings	☒ 1 958
LBS	✓ 1 005
Mediesefonds	✓ 350
Pensioenfonds	✓ 536
WVF	✓ 67
Netto Salaris	☒ 4 742

(7)

2.3.1	Is die aksie wat Greenwich Verskaffers wil neem aanvaarbaar? Motiveer jou antwoord deur EEN punt te noem.	(2)
	Enige aanvaarbare punt ✓✓ Deelpunte vir onduidelik / onvolledige verduideliking <ul style="list-style-type: none"> Die aksie is onwettig, dit is kontrakbreuk. Die werknemer kan die werkgewer aan die arbeidshof of unie rapporteer, vir die implementering van onwettige salaris vermindering. 	
2.3.2	Watter maatreëls /aksies moet die werkgewer aanwend om die produksievlakke te verhoog. Noem TWEE punte.	(4)
	Enige twee aanvaarbare punte ✓✓✓✓ Deelpunte vir onduidelike / onvolledige verduideliking <ul style="list-style-type: none"> Opleiding van werknemers Verhoog toesighouding oor werknemers 	
	Allokeer een punt vir opleiding en toesighouding	

VRAAG 3: KONTANTJOERNALE

3.1 KONTANTONTVANGSTEJOERNAAL VAN KORTH HANDELAARS VIR APRIL 2018

Dok	Dag	Besonderhede	Fol	Ontleding van ontvangste	Bank	Verkope	Koste van verkope	Debiteure kontrole	Korting toegestaan	Diverse rekeninge		
										Bedrag	Fol	Besonderhede
KRR	01	Verkope		10 752	✓ 10 752	✓ 10 752	✓ 7 168					
81	04	K. Sayed		1 520	✓ 1 520			✓ 1 600	✓ 80			
82	18	Nkosi Verskaffers		1 700	✓ 1 700					1 700		Krediteurekontrole✓
KRR	22	Verkope			✓ 20 600	✓ 20 600	✓ 13 733					
83	28	IM Wise		300						✓ 300		Oninbare skulde verhaal✓
B/S		Crazy Bank		6 700	✓ 7 000					6 700		Lening: Crazy Bank✓
✓ 1 Punt=min van 4 dok no.'s en datums												

KONTANTBETALINGSJOERNAAL VAN KORTH HANDELAARS VIR APRIL 2018

Dok	Dag	Begunstigde	Fol	Bank	Debiteure kontrole	Handels voorraad	Krediteure kontrole	Korting ontvang	Diverse rekeninge		
									Bedrag	Fol	Besonderhede
113	07	R. Vania		✓✓ 2 280		☑ 2 280					
114		Vinnige Aflewering		✓ 260		✓ 260					
115	09	Crazy Bank		✓ 580					580		Lening: Crazy Bank✓
116	10	Zwane Handelaars		✓ 3 120			✓ 3 300	✓ 180			
B/S	20	N. Van Niekerk (VT)		✓ 2 760	✓ 2 760						
117	26	Beauty Versekerers		✓ 10 400					10 400		Onttrekkings✓
B/S	30	World Bank		✓✓ 460					460		Bankkoste✓
✓1		World Bank		✓ 160					160		Rente op oortrekking✓
Punt=min van 4 dok no.'s en datums											

20

36

VRAAG 4: ALGEMENE JOERNAAL EN ALGEMENE GROOTBOEK

4.1 ALGEMENE JOERNAAL VAN PROWLER SKRYFBEHOEFTES
(Geen omskrywings)

Dok nr.	Dag	Besonderhede	F	Agemene Grootboek		Debiteurekontrole		Krediteurekontrole	
				Dt	Kt	Dt	Kt	Dt	Kt
	31	Totale				350	270	120	160
		Onttrekkings✓		✓✓200					
		Handelsvoorraad✓			200				
		Oninbare skulde✓		✓✓160					
		C. Spender✓			160		☒ 160		
		M. Baartman✓		✓30		✓30			
		Korting toegestaan✓			30				
		Skryfbehoeftes✓		✓390					
		Handelsvoorraad✓			390				
		Mthembu Verskaffers✓		280				✓280	
		M. Mthembu✓			280		✓280		
		Voertuie✓		✓170 000					
		Kapitaal✓			170 000				
		Herstelwerk✓		✓5 300					
		Grond en geboue✓			5 300				
		Vaste Deposito: Engel Bank✓		20 000 ✓✓					
		Rente op vaste deposito✓			20 000				
				Ken een punt toe vir alle totale	☒	380	710	400	160

4.2.1

ALGEMENE GROOTBOEK VAN CELE HANDELAARS										
Dt		HANDELSVOORRAAD				B6				Kt
Jul	1	Saldo	a/b	✓20 600	Jul	31	Koste van verkope✓	KOJ	✓7 000	
	31	Bank✓	KBJ	✓17 900			Koste van verkope✓	DJ	✓4 400	
		Koste van verkope✓	DAJ	✓220			Krediteure kontrole✓	KAJ	✓✓570	
		Krediteure kontrole✓	KJ	✓5 990			Saldo	o/d	33 020	
		Kleinkas✓	KKJ	✓280						
				44 990					44 990	
Aug	1	Saldo	a/b	✓33 020						

17

Dt		VERKOPE				N1				Kr
					Jul	1	Totaal	a/b	44 400✓	
						31	Bank✓	KOJ	14 000✓✓	
							Debiteure kontrole✓	DJ	8 800✓	

6

4.2.2 Cele Handelaars maak staat op die rekeningkundige rekords om die eindsaldo van voorraad te bereken. Volgens jou opinie, beskryf kortliks hoe die saldo van voorraad geverifieer kan word.

Enige aanvaarbare punt ✓✓ Deelpunte vir onduidelike / onvolledige verduideliking

- Doen 'n fisiese voorraadopname en vergelyk die saldo van die werklike voorraad voorhande teen die rekords van die besigheid.

2

56

VRAAG 5: DEBITEURE REKONSILIASIE

5.1 ALGEMENE GROOTBOEK VAN DISNEY WINKELIERS

Dt		DEBITEUREKONTROLE				B7		Kt		
Jun	1	Saldo	a/b	✓13 460	Jun	30	Bank en korting toegestaan	KOJ	✓36 690	
	30	Verkope	DJ	✓48 240			Debiteure-afslag	DAJ	✓14 910	
(51 560✓ - 2 210✓ - 1 110✓)					(13 520✓ + 280✓ + 1 110✓)					
		Bank (v/t) (7 500✓ + 600✓)	KBJ	✓8 100			Journaalkrediete (1 290✓ + 4 790✓)	AJ	✓6 080	
		Journaalkrediete	AJ	✓ 30			Saldo	o/d	12 150	
				69 830					69 830	
Jul	1	Saldo	a/b	✓12 150						

18

5.2 DEBITEURELYS OP 30 JUNIE 2017

DEBITEURE			
M. Minnie	(3 810✓ - 1 500✓)		✓ 2 310
P. Pluto	(4 790✓ - 4 790✓)		* 0
G. Goofy	(8 340✓ + 400✓✓)		✓ 8 740
D. Donald	(2 690✓ - 1 110✓ - 1 110✓ + 600✓ + 30✓)		✓ 1 100
	OF (2 690✓ - 2 220✓✓ + 630✓✓)		✓ 12 150

*indien bewerking voorsien is, ken 2 punte by 0

16

5.3

Deur gebruik te maak van transaksie 1, noem TWEE kontrole maatreëls wat die besigheid kan implementeer voordat hulle krediet aan kliënte toestaan.

Enige TWEE aanvaarbare punte ✓✓ ✓✓

Verkry die volgende inligting vanaf klante voordat skuld toegestaan word:

Salarisstrokie / Bewys van inkomste

Bewys van adres

Kontakbesonderhede van familie / vriend(in)

Bankstaat / Banksaldo

Identiteitsdokument

Kredietverwysing / Krediet geskiedenis

Epos adres

4

5.4

Noem TWEE maniere hoe debiteure aangemoedig kan word om hul rekeninge betyds te betaal.

Enige TWEE aanvaarbare punte ✓✓ ✓✓ Deelpunte vir onduidelike / onvolledige verduideliking

- Gee korting vir vroeë betaling.
- Belas agterstallige rekeninge met rente.
- Stuur gereelde state / herinnerings uit.
- Moenie aan agterstallige debiteure verkoop nie.

4

42